

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lutego 2018 roku

Sąd Rejonowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Niemczyk

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Monika Kaniowska

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2018 roku w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa E. S.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. pozbawia w części wykonalności tytuł wykonawczy, stanowiący nakaz zapłaty wydany w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w Gdańsku w dniu 14.09.2001 roku, sygn. akt XIV Nc 3058/01, któremu została nadana klauzula wykonalności na mocy postanowienia Sądu Rejonowego Gdańsk - Południe w Gdańsku z dnia 31.08.2006 roku w sprawie sygn. akt VII Co 273/06 – w zakresie:

a/ odsetek umownych w wysokości 120% w stosunku rocznym od kwoty 1.270,52 zł (tysiąc dwieście siedemdziesiąt złotych i 52/100) za okres od dnia 26.06.2000 roku do dnia 18.03.2016 roku włącznie;

b/ odsetek umownych w wysokości 120% w stosunku rocznym od kwoty 1.270,52 zł (tysiąc dwieście siedemdziesiąt złotych i 52/100) za okres od dnia 19.03.2016 roku do dnia zapłaty - w wysokości przekraczającej odsetki maksymalne za opóźnienie;

c/ kosztów postępowania zasądzonych w nakazie zapłaty w wysokości 40,50 zł (czterdzieści złotych i 50/100);

d/ kosztów postępowania klauzulowego przyznanych postanowieniem Sądu Rejonowego w Gdańsku z dnia 31.10.2001 roku w kwocie 6,00 zł (sześć złotych);

e/ kosztów postępowania przyznanych postanowieniem Sądu Rejonowego Gdańsk - Południe w Gdańsku z dnia 31.08.2006 roku w kwocie 50,00 zł (pięćdziesiąt złotych);

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. rzecz powódki E. S. kwotę 4.194,21 zł (cztery tysiące sto dziewięćdziesiąt cztery złote i 21/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. przyznaje radcy prawnemu L. K. od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Słupsku wynagrodzenie w kwocie 233,79 zł (dwieście trzydzieści trzy złote i 79/100);

V. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Słupsku kwotę 1.139,49 zł (tysiąc sto trzydzieści dziewięć złotych i 49/100) tytułem zwrotu kosztów sądowych, których powódka nie miała obowiązku uiścić.

Sygn. akt I C 1950/17

UZASADNIENIE

Powódka E. S. wniosła pozew przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. domagając się pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności stanowiącego nakaz zapłaty wydany w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w Gdańsku z dnia 14.09.2001 roku, sygn. akt XIV Nc 3058/01, któremu została nadana klauzula wykonalności.

Powódka podniosła zarzut przedawnienia roszczenia głównego i odsetek, powołując się na trzyletni termin przedawnienia roszczeń.

W piśmie z dnia 16.03.2017 roku (k. 10) powódka wskazała, że pozew dotyczy kwot:

- należności głównej w kwocie 1270,52 zł;
- odsetek w kwocie 22.679,28 zł;
- kosztów procesu 40,50 zł;
- kosztów klauzuli 56,00 zł;
- opłaty egzekucyjnej 1.923,71 zł;
- podatku VAT 442,45 zł;
- wydatków gotówkowych 4,21 zł.

Pozwany (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa części, t.j. co do należności głównej w kwocie 1.257,87 zł wraz z zasądzonymi umownymi odsetkami w wysokości 120 % od kwoty 1.257,87 zł za okres od dnia 19 marca 2016 r. do dnia zapłaty. Ponadto wniósł o oddalenie wniosku powódki o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że podniesiony przez powódkę zarzut 10 - letniego terminu przedawnienia jest bezzasadny, ponieważ podejmowane przez wierzyciela na przestrzeni lat kolejne czynności w rozumieniu art. 125 k.c. doprowadziły do skutecznego przerwania biegu przedawnienia roszczenia zasądzonego tytułem wykonawczym.

Poza tym pozwany oświadczył, że uznaje powództwo. Pozwany podał, że nie zauważył podniesionego przez powódkę zarzutu przedawnienia podniesionego przez powódkę w skardze na czynności komornika, otrzymanej w dniu 26 września 2016 roku. Uzasadnił to nieczytelnością pisma powódki. Pozwany oświadczył, że wobec podniesionego zarzutu przedawnienia złożył wnioski o skorygowanie wniosku egzekucyjnego.

W piśmie z dnia 31.10.2017 roku (k. 123 - 126) pełnomocnik z urzędu reprezentujący powódkę wniósł o pozbawienie tytułu wykonawczego w całości. Wniósł ponadto o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w wysokości 150% należnej stawki powiększonej o stawkę podatku od towarów i usług w wysokości 23%. Pełnomocnik z urzędu oświadczył, że koszty nie zostały uiszczone ani w całości, ani w części.

W uzasadnieniu wskazał, że pozwany uznał powództwo w zakresie odsetek umownych za okres od dnia 26.06.2000 roku do dnia 18.03.2016 roku od kwoty 1.257,87 zł oraz kosztów postępowania zasądzonych w tytule wykonawczym.

Pełnomocnik powódki zarzucił, że zasądzone nakazem zapłaty odsetki umowne w wysokości 120% przekraczają odsetki maksymalne i w związku z tym wniósł o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w zakresie odsetek przekraczających odsetki maksymalne, które od dnia 1.01.2016 roku nie mogą przekraczać 10% odsetek ustawowych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 14 września 2001 roku, w sprawie XIV Nc 3058/01 Sąd Rejonowy w Gdańsku, nakazał E. S., żeby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaciła powodowi (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w G. kwotę 1.270,52 zł z umownymi odsetkami w wysokości 120% w stosunku rocznym od dnia 26.06.2000 roku od kwoty 1.257,87 zł do dnia zapłaty oraz kosztami sądowymi w kwocie 40,50 zł.

W dniu 31.10.2001 roku została stwierdzona prawomocność wydanego nakazu zapłaty.

W dniu 31.10.2001 roku zostały przyznane koszty postępowania klauzulowego na rzecz (...) S.A. w wysokości 6,00 zł.

W dniu 31.08.2006 roku Sąd Rejonowy w Gdańsku w sprawie sygn. akt VII Co 273/06, wydał postanowienie o nadaniu nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności na rzecz wierzyciela Casus Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.. Ponadto zasądził od dłużnika E. S. na rzecz wierzyciela (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. kwotę 50,00 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych.

(dowód w aktach sprawy komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Miastku I. K., sygn. akt Km 1088/16: nakaz zapłaty wraz z klauzulą wykonalności)

W dniu 15.01.2002 roku został nadany pocztą do Komornika Sądowego Rewiru II przy Sądzie Rejonowym w Bytowie I. K. wniosek o wszczęcie egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego stanowiącego nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie XIV Nc 3058/01, któremu została nadana klauzula wykonalności.

W dniu 28.04.2003 roku zostało wydane postanowienie o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygnaturą II Km 17/02.

W dniu 7.12.2004 roku zostało wydane postanowienie o zakończeniu postępowania egzekucyjnego.

Odpis postanowienia o zakończeniu postępowania egzekucyjnego wpłynął do (...) Sp. z o.o. w S. w dniu 13.12.2004 roku.

(dowód w aktach sprawy I C 1950/17 : wniosek o wszczęcie egzekucji k. 58 wraz z potwierdzeniem nadania; postanowienie o zawieszeniu postępowania k. 68, postanowienie z dnia 7.12.2004 roku k. 70)

Pismem nadanym dnia 03.11.2006 roku został złożony u Komornika Sądowego Rewiru II przy Sądzie Rejonowym w Bytowie I. K. wniosek o wszczęcie egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego stanowiącego nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie XIV Nc 3058/01, któremu została nadana klauzula wykonalności.

W dniu 10.12.2008 roku zostało wydane postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego prowadzone w tej sprawie, sygn. akt Km 1753/06, wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

(dowód: wniosek o wszczęcie egzekucji k. 74 wraz z potwierdzeniem nadania; postanowienie o umorzeniu egzekucji k. 77).

Pismem nadanym w dniu 15.03.2016 roku został złożony u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Miastku I. K. wniosek o wszczęcie egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego stanowiącego nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie XIV Nc 3058/01, któremu została nadana klauzula wykonalności.

(dowód: wniosek o wszczęcie egzekucji k. 79 wraz z potwierdzeniem nadania).

W dniu 10.05.2017 roku zostało wydane postanowienie o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela.

(dowód: postanowienie o zawieszeniu egzekucji k. 85).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w części zasługiwało na uwzględnienie.

Powódka domagała się pozbawienia tytułu wykonawczego w całości, tj. kwot wynikających z nakazu zapłaty i kosztów postępowania klauzulowego w łącznej wysokości 56,00 zł.

Pozwany uznał żądanie pozwu poza zasądzoną należnością główną w wysokości 1.257,87 zł i odsetkami umownymi w wysokości 120% od kwoty należności głównej za okres od 19.03.2016 roku do dnia zapłaty.

Podkreślić przy tym należy, że oświadczenie o uznaniu pozwu zostało złożone przez członka zarządu pozwanej spółki.

Sporne w sprawie było to, czy doszło do przedawnienia roszczenia w części, co do której pozwany domagał się oddalenia powództwa, tj. co do należności głównej i odsetek umownych od należności głównej za okres od dnia od dnia 19.03.2016 roku do dnia zapłaty.

Ciężar wykazania okoliczności, z których wynikałoby przerwanie terminu przedawnienia roszczeń, zgodnie z przepisem art. 6 k.c., ciążył na pozwanym. Pozwany temu obowiązkowi sprostał.

W myśl przepisu art. 840 § 1 pkt. 2 Kodeksu postępowania cywilnego dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane.

Jak stanowi przepis art. 125 § 1 Kodeksu cywilnego roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu.

Przepis art. 125 § 1 k.c. nie wskazuje początku biegu przewidzianego w nim terminu przedawnienia, poprzestając na wskazaniu kategorii roszczeń, których ono dotyczy. W tym zakresie więc należy sięgnąć do art. 124 § 2 k.c., który jako początek biegu takiego terminu wskazuje zakończenie postępowania. W przypadku roszczeń zasądzonych prawomocnym orzeczeniem jest bezsporne, że zdarzeniem wyznaczającym początek biegu terminu przedawnienia przewidzianego w art. 125 § 1 k.c. jest uprawomocnienie się orzeczenia. (tak SSN: S. Rudnicki (w:) S. Dmowski, S. Rudnicki, Komentarz, 1998, s. 281).

Bieg przedawnienia rozpoczyna się w chwili uprawomocnienia się orzeczeń. Umorzenie postępowania egzekucyjnego nie pozbawia wierzyciela możliwości wszczęcia egzekucji w przyszłości (art. 826 k.p.c.); stosowny wniosek ponownie przerwie bieg przedawnienia. (tak Komentarz do art. 124 Kodeksu cywilnego, Małgorzata Pyziak – Szafnicka, lex).

Jak stanowi przepis art. 123 § 1 pkt. 1 Kodeksu cywilnego bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia.

Na mocy przepisu art. 124 § 1 i 2 Kodeksu cywilnego po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo.

W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone.

Nakaz zapłaty z dnia 14.09.2001 roku, sygn. akt XIV Nc 3058/01 roku, niewątpliwie był prawomocny w dniu 31.10.2001 roku co zostało stwierdzone na odpisie nakazu zapłaty (tytuł wykonawczy znajdujący się w aktach komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Miastku I. K., sygn. akt II Km 1088/16).

Zatem najpóźniej w dniu 31.10.2001 roku rozpoczął bieg termin przedawnienia, o którym mowa w przepisie art. 125 § 1 k.c.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 15.01.2014 roku określony w art. 125 § 1 k.c. dziesięcioletni termin przedawnienia ma zastosowanie do stwierdzonych wyrokiem roszczeń o odsetki za opóźnienie wymagalnych w chwili uprawomocnienia się wyroku. Trzyletniemu przedawnieniu ulegają stwierdzone wyrokiem roszczenia o odsetki za opóźnienie należne i wymagalne po dniu uprawomocnienia się wyroku (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2014 r., I CSK 197/13; OSNC 2014/10/106, LEX nr 1438401, Biul.SN 2014/4/11).

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że należność główna w kwocie 1.270,52 zł, koszty procesu w kwocie 40,50 zł, koszty postępowania klauzulowego w łącznej wysokości 56,00 zł oraz odsetki umowne do dnia uprawomocnienia się orzeczenia – przedawniają się z upływem lat dziesięciu.

Natomiast odsetki umowne od kwoty 1.270,52 zł od dnia uprawomocnienia się nakazu zapłaty – przedawniają się z upływem lat trzech.

Postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z uwagi na bezskuteczność egzekucji prowadzonego przed komornikiem sądowym przy Sądzie Rejonowym w Miastku I. K., sygn. akt Km 1753/09, zostało wydane w dniu 10.12.2008 roku. Nie jest znana data prawomocności tego postanowienia. Brak ustalenia tej daty nie ma znaczenia w sprawie, albowiem kolejny wniosek egzekucyjny został złożony w dniu 15.03.2016 roku, tj. po upływie trzyletniego terminu przedawnienia roszczeń odsetkowych należnych po uprawomocnieniu się orzeczenia, ale przed upływem dziesięcioletniego terminu przedawnienia roszczeń o zapłatę należności głównej. Wierzyciel w dniu 15.03.2016 roku złożył wniosek egzekucyjny, a zatem w tym dniu został przerwany bieg przedawnienia roszczeń o zapłatę należności głównej w kwocie 1.270,52 zł, odsetek umownych za okres do dnia uprawomocnienia się nakazu zapłaty, kosztów procesu i kosztów postępowania klauzulowego.

W odpowiedzi na pozew pozwany, reprezentowany przez prezesa zarządu spółki, uznał powództwo co do kosztów procesu, kosztów postępowania klauzulowego i zasądzonych odsetek umownych za okres do dnia 18.03.2016 roku łącznie. Sąd jest związany uznaniem powództwa, albowiem w przedmiotowej sprawie nie zachodzą przesłanki z art. 213 § 2 k.p.c. Pozwany uznając powództwo zrzekł się dochodzonego roszczenia.

Zgodnie z dyspozycją art. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, treść art. 359 § 2¹ k.c. otrzymał brzmienie zgodnie z którym maksymalna wysokość odsetek nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych (odsetki maksymalne). Jednocześnie na podstawie art. 56 i 57 powyższej ustawy wchodzącej w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Zdarzeniem, na mocy którego od dnia 1.01.2016 roku wierzyciel nie mógł dochodzić odsetek umownych przekraczających odsetki maksymalne jest wejście w życie przepisu art. 359 § 2¹ k.c. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw. Żądanie pozwu dotyczące pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności

z co do odsetek umownych przekraczających wysokość odsetek maksymalnych za okres od dnia 19.03.2016 roku zasługiwało na uwzględnienie.

Wobec powyższego sąd na podstawie przepisu art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c. w zw. z art. 125 § 1 k.c. w zw. z art. 359 § 2¹ k.c. w zw. z art. 213 § 2 k.p.c. pozbawił tytuł wykonawczy wykonalności w części co do:

a/ odsetek umownych w wysokości 120% w stosunku rocznym od kwoty 1.270,52 zł za okres od dnia 26.06.2000 roku do dnia 18.03.2016 roku włącznie;

b/ odsetek umownych w wysokości 120% w stosunku rocznym od kwoty 1.270,52 zł za okres od dnia 19.03.2016 roku do dnia zapłaty - w wysokości przekraczającej odsetki maksymalne za opóźnienie;

c/ kosztów postępowania zasądzonych w nakazie zapłaty w wysokości 40,50 zł;

d/ kosztów postępowania klauzulowego przyznanych postanowieniem Sądu Rejonowego w Gdańsku z dnia 31.10.2001 roku w kwocie 6,00 zł;

e/ kosztów postępowania przyznanych postanowieniem Sądu Rejonowego Gdańsk - Południe w Gdańsku z dnia 31.08.2006 roku w kwocie 50,00 zł;

o czym orzekł w punkcie pierwszym sentencji wyroku.

W pozostałej części sąd powództwo oddalił, o czym orzekł w punkcie drugim sentencji wyroku.

W punkcie trzecim sentencji wyroku sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 4.194,21 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Wartość przedmiotu sporu stanowiła łączna kwota 24.046,30 zł, co do której powódka domagała się pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności wskazana w piśmie z dnia 16.03.2017 roku (k. 10).

Powódka wygrała sprawę w 94,72%.

Koszty procesu należne powódce stanowiły wynagrodzenie należne pełnomocnikowi z urzędu w stawce 150% - w wysokości 3.600,00 zł plus podatek od towarów i usług, tj. łącznie 4.428,00 zł. (§ 8 pkt. 5 w zw. z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z dnia 18 października 2016 r.).

Wobec powyższego sąd na podstawie przepisu art. 100 k.p.c. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 4.194,21 zł (4.428,00 zł x 94,72%) tytułem zwrotu kosztów procesu, o czym orzekł w punkcie trzecim sentencji wyroku.

Brak jest podstaw do zastosowania przepisu art. 101 k.p.c. albowiem pozwany domagał się wyegzekwowania odsetek umownych i pomimo podniesionego przez dłużnika zarzutu przedawnienia nie zmodyfikował wniosku egzekucyjnego.

W punkcie czwartym sentencji wyroku sąd na podstawie przepisu § 8 pkt. 5 w zw. z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu, przyznał radcy prawnemu L. K. od Skarbu Państwa - Sądowi Rejonowego w Słupsku wynagrodzenie w kwocie 233,79 zł (stanowiącą różnicę pomiędzy zasądzonymi na rzecz powódki kosztami procesu na poczet wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu, a należnym wynagrodzeniem; 4.428,00 zł - 4.194,21 zł).

Powódka była zwolniona od obowiązku poniesienia kosztów sądowych w sprawie.

Oplata od pozwu wynosi 1.203 zł. Sąd na podstawie przepisu art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Słupsku kwotę 1.139,49 zł (1.203,00 zł x 94,72% części, w której pozwany przegrał proces) tytułem zwrotu kosztów sądowych, o czym orzekł w punkcie piątym sentencji wyroku.